

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens arbetsutskott

§ 111

Yttrande gällande ändrade krav på rapportering och registerhållning av uppgifter om användning av avloppsslam i jordbruket

Regeringskansliets dnr: KN2024/01213

Beslut

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens arbetsutskott beslutar följande:

I enlighet med punkt C19 i delegationsordningen överlämnas miljö- och stadsbyggnadsförvaltningens förslag på yttrande över ändrade krav på rapportering och registerhållning om användningen av avloppsslam i jordbruket som miljö- och stadsbyggnadsnämndens svar till Regeringskansliet.

Yttrande

Fördelarna med förslaget om ändring i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd är att:

- likvärdig rapportering i EU möjliggör ett användbart register för framtagning av statistik av användning av avloppsslam i medlemsländerna,
- kontrollerad användning av avloppsslam i jordbruket kan bidra till återvinning av viktiga näringsämnen som kväve och fosfor, vilket kan minska behovet av konstgödsel,
- genom att använda avloppsslam i jordbruket kan mängden avfall som behöver hanteras på andra sätt, till exempel genom förbränning eller deponering, minskas,
- genom att göra information om användningen av avloppsslam tillgänglig för allmänheten kan det bidra till ökad medvetenhet och förståelse för dessa frågor.

Nackdelarna med förslaget om ändring i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd är att:

- införandet av rapportering till Naturvårdsverket kan leda till ökad administrativ börda för berörda myndigheter och producenter,

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens arbetsutskott

Justering

Utdraget bestyrkes

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens arbetsutskott

Forts § 111

- det kan finnas ett behov av att informera producenter och andra berörda om de nya bestämmelserna, vilket kan kräva ytterligare resurser,
- avloppsslam kan även innehålla tungmetaller och andra föroreningar. Om det inte hanteras korrekt kan det leda till förorening av jord och vatten.

Vidare vill nämnden även lämna följande synpunkter:

- Formuleringen i 49 e § är inte helt tydlig, avser den alla som producerar avloppsslam. Frågan är då om även de med enskilda avlopp som får sprida avloppsslammet som produceras i det egna hushållet på den egna åkermarken ska rapportera in sin användning.
- Det är också viktigt att det inte går att komma runt kravet att lämna uppgifter till registret för att reningsverket inte producerar slammet i syfte att sprida det på jordbruksmark. Reningsverkens syfte är att rena avloppsvattnet och slammet är ett ofrånkomligt avfall som uppkommer i deras verksamhet men syftet är inte att ta fram slammet för användning på åkermark.
- Det bör vara tydligt att även de reningsverk som lämnar sitt slam till mellanhänder i form av slamentreprenörer ska rapportera till Naturvårdsverket.
- Under avsnitt ” 5 Registrering och registerhållning av uppgifter om användningen av avloppsslam i jordbruket” står att ”Det är länsstyrelserna som utövar tillsyn över avloppsreningsverken”. Tillsynen har i vissa fall överlåtits till kommunerna som då vill ha samma möjligheter som länsstyrelserna att ta del av materialet.

Fördelarna med föreslagen ändring i förordning (2010:1770) om geografisk miljöinformation är:

- förbättrad tillgänglighet genom digitalisering, vilket kan bidra till ökad transparens och medborgarengagemang.

Nackdelarna med föreslagen ändring i förordning (2010:1770) om geografisk miljöinformation är att:

- insamling och delning av geografisk information kan väcka integritetsfrågor, särskilt om informationen kan kopplas till enskilda individer eller egendomar.

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens arbetsutskott

Justering

Utdraget bestyrkes

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens arbetsutskott

Forts § 111

Beskrivning av ärendet

Regeringskansliet, klimat- och näringslivsdepartementet, har gett miljö- och stadsbyggnadsnämnden möjlighet att lämna synpunkter gällande promemorian ”Ändrade krav på rapportering och registerhållning om användningen av avloppsslam i jordbruket” i remiss daterad den 4 juni 2024. Regeringskansliet föreslår nya bestämmelser i förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd samt förordningen om geografisk miljöinformation. Dessa ändringar syftar till att genomföra ändringar i EU:s slamdirektiv, vilket är en del av EU:s miljölagstiftning.

Naturvårdsverket kommer att få ett utökat ansvar för att hantera uppgifter om användningen av avloppsslam i jordbruket. Detta inkluderar både registrering och registerhållning av dessa uppgifter, samt rapportering till EU-kommissionen.

Producenter av avloppsslam kommer behöva rapportera användningen av slam i jordbruket till Naturvårdsverket.

Slutligen kommer uppgifterna i registret att hållas tillgängliga för allmänheten på en nationell webbplats.

Sammanfattningsvis innebär promemorian betydande förändringar i hur avloppsslam hanteras i Sverige, med syfte att förbättra miljöskyddet och öka transparensen i processen. Förslagen planeras träda i kraft den 1 december 2024.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden bedömer att det finns många fördelar med föreslagna ändringarna med förbehåll för ovanstående yttrande.

Miljö- och stadsbyggnadsförvaltningen har upprättat en tjänsteskrivelse daterad den 1 augusti. 2024.

Sänt till:
Klimat- och näringslivsdepartementet